

HandläggareAlbin Ring
Telefon: 08-508 288 10**Till**Miljö- och hälsoskyddsnämnden
MHN 2025-12-09, p. 8

Ändring av delegationsordning

Förvaltningens förslag till beslut

Med ändring av tidigare meddelad delegation beslutar miljö- och hälsoskyddsnämnden med stöd av 6 kap. 37 och 39 §§ samt 7 kap. 5 och 8 §§ kommunallagen (2017:725) att

1. anta förvaltningens förslag till delegationsordning för miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt bilaga 1,
2. förordna att förvaltningschefen äger rätt att vidaredelegera delegerade befogenheter till annan anställd inom förvaltningen,
3. justera beslutet omedelbart.

Bakgrund

Nämnden har möjlighet att delegera beslutanderätt å nämndens vägnar enligt 6 kap. 37–40 §§ samt 7 kap. 5 och 8 §§ kommunallagen. Nämndens delegation med stöd av dessa lagrum framgår av nämndens delegationsordning, nu gällande genom beslut den 27 augusti 2024, § 8, ärende nr 2024–15296. Delegationsordningen delegerar beslutanderätt inom nämndens verksamhetsområde i ett antal grupper av ärenden till förvaltningschefen, med rätt till vidaredelegation till anställda inom kommunen.

Delegationsordningens ändamålsenlighet och aktualitet bevakas löpande och förvaltningen har nu identifierat ett behov av att göra vissa förtydliganden samt att införa två nya delegationspunkter.

Ärendet

Ärendet har beretts av juristfunktionen vid avdelningen Verksamhetsstöd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår följande ändringar av delegationsordningen:

- att det i delegationsordningens inledning förtydligas att delegationen i varje enskilt ärende begränsas av bestämmelserna i 6 kap. 38 § kommunallagen,
- att det i delegationen avseende beslut om löpande vite förtydligas att samma delegationspunkt och beloppsspärr gäller för alla olika typer av löpande vite,
- att det införs en ny delegation för beslut om förlängning av tidsfrist för när en anmälningspliktig verksamhet får påbörjas samt
- att det införs en ny delegation för beslut om kassation och försäljning av lösöre.

Förtydligande om att delegationen är begränsad i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild och som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Nämndens möjlighet att delegera beslutanderätten i enskilda ärenden eller grupper av ärenden till förvaltningen begränsas enligt 7 kap. 5 § kommunallagen av 6 kap. 38 § samma lag. Av första stycket punkten 3 i den bestämmelsen följer att nämndens beslutanderätt inte får delegeras när det gäller ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

I flera av de grupper av ärenden som har delegerats till nämnden har denna begränsning beaktats redan i delegationen genom beloppsbegränsningar eller andra villkor. För andra grupper av ärenden är det dock inte möjligt att på förhand generellt reglera vilka beslut som faller utanför nämndens delegation. Detta eftersom vad som ska anses vara ett beslut av större vikt eller principiell beskaffenhet i många fall påverkas av omständigheterna kring ärendet i övrigt och det inte är möjligt att på förhand förutse och förteckna varje tänkbar situation.

Att det saknas en begränsning i delegationen för dessa ärendekategorier skulle kunna tolkas som att det inte finns några begränsningar för förvaltningens beslutanderätt. Förvaltningens uppfattning är dock att de begränsningar som följer av 6 kap. 38 § gäller för förvaltningen oberoende av om de har angivits i delegationen, och även för den händelse nämnden skulle ha medgivit en delegation som strider mot bestämmelsen. Detta eftersom bestämmelsen är en behörighetsinskränkning av nämndens möjlighet att frånhända sig beslutanderätten. Det vill säga, ett beslut av nämnden att delegera beslutanderätt som strider mot denna bestämmelse saknar rättslig grund och är därmed ogiltigt (*nullitet*). Detsamma gäller ett delegationsbeslut som strider mot bestämmelsen, även om det är fattat med stöd av en given delegation (jfr. HFD 2016 ref. 74 och HFD 2019:32). Med andra

ord har förvaltningen (ansvarig delegat) en skyldighet att i varje enskilt beslut beakta den behörighetsinskränkning som följer av 6 kap. 38 § och i förekommande fall, om beslutet inte bedöms möjligt att fatta på delegation, hänskjuta ärendet till nämnden (Madell & Lundin, Kommunallagen [3 februari 2025, version 4B, JUNO], kommentaren till 6 kap. 38 §). En påminnelse om denna skyldighet finns också i tillämpningsanvisningarna till förvaltningens handläggningsordning.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att det inte är nödvändigt att villkora varje delegationspunkt i delegationsordningen med de begränsningar som följer av 6 kap. 38 § kommunallagen. Däremot finns det pedagogiska skäl till att i delegationsordningen förtydliga att den delegation som givits av nämnden är begränsad av den aktuella bestämmelsen. Förvaltningen föreslår därför att ett förtydligande om detta läggs till i delegationsordningens inledning (se bilaga 1).

Förtydligande av delegationspunkten om föreläggande och förbud vid vite

I gällande delegationsordning har nämnden delegerat beslutanderätten avseende föreläggande och förbud vid vite och löpande vite inom nämndens hela tillsyns- och kontrollområde enligt följande:

1. Fast vite om högst 1 000 000 kronor, eller
2. Löpande vite om högst 600 000 kronor totalt per månad, eller
3. Löpande vite om högst 600 000 kronor per överträdelse.

Gällande uppdelning av löpande vite enligt punkt 2 och 3 är inte optimal. Dels är det inte helt tydligt när respektive punkt ska användas, dels framstår det som inkonsekvent att punkten 2 har en begränsning i både belopp och tid, medan punkten 3 endast har en begränsning i belopp. Det innebär att ett beslut om vite enligt punkten 3 en viss månad i teorin skulle kunna leda till en praktiskt taget obegränsad summa (beroende på hur en överträdelse har definierats i beslutet). Eftersom konsekvenserna av beslutet därmed inte är möjliga att bedöma på förhand är det också svårt för ansvarig delegat att göra bedömningen om beslutet ska anses vara av principiell beskaffenhet eller större vikt enligt 6 kap. 38 § kommunallagen. Mot denna bakgrund anser förvaltningen att utformningen av punkten 3 inte är lämplig.

Enligt 4 § lagen (1985:206) om viten (*viteslagen*) får ett löpande vite sammanfattningsvis bestämmas till ett visst belopp

- för varje tidsperiod av viss längd som beslutet inte har följts,
- för varje gång en återkommande förpliktelse inte har fullgjorts, eller
- för varje gång ett förbud har överträtts.

En delegation som avser beslut om löpande vite omfattar därmed alla dessa tre kategorier. Det finns därför inte någon anledning till att ha flera olika delegationspunkter för olika typer av löpande vite. Vidare syftar de beloppsspärrar som föreskrivs i delegationen till att förbehålla nämnden beslut om vite av högre belopp, som därigenom kan antas vara av större betydelse eller mer ingripande karaktär för den enskilde. Även av detta skäl finns det således anledning att låta samma beloppsspärr gälla för alla typer av löpande vite.

Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att punkten 3 ska utgå och att delegationen av löpande vite endast ska regleras genom punkten 2, enligt följande:

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Förvaltningens förslag</i>
<p>Föreläggande och förbud vid vite och löpande vite inom nämndens hela tillsyns- och kontrollområde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fast vite om högst 1 000 000 kronor, eller 2. Löpande vite om högst 600 000 kronor totalt per månad, <i>eller</i> 3. <i>Löpande vite om högst 600 000 kronor per överträdelse.</i> 	<p>Föreläggande och förbud vid vite och löpande vite inom nämndens hela tillsyns- och kontrollområde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fast vite om högst 1 000 000 kronor, eller 2. Löpande vite <i>per viss tidsperiod eller överträdelse</i> om högst 600 000 kronor totalt per månad.

Genom tillägget *per viss tidsperiod eller överträdelse* förtydligas att punkten 2 gäller för samtliga kategorier av löpande vite som följer av 4 § viteslagen. Detsamma gäller den beloppsbegränsning som följer av punkten. Det ankommer därmed på förvaltningen att anpassa det aktuella beslutet efter denna begränsning, oavsett vilken typ av löpande vite som används. Till exempel kan ett löpande vite för en viss tidsperiod bestämmas till ett visst belopp per vecka, tiodagarsperiod, kalendermånad e.d., så länge det högsta möjliga totalbeloppet under en månad inte överstiger beloppsspärren. Om det löpande vitet i stället bestäms till ett visst belopp per överträdelse av ett föreläggande eller förbud behöver det i beslutet också anges ett tak för det högsta möjliga totalbeloppet under en viss given tidsperiod, som då alltså inte heller får överstiga den aktuella beloppsspärren.

Ny delegationspunkt om förlängning av tidsfrist för när en anmälningspliktig verksamhet får påbörjas

För anmälningspliktiga verksamheter gäller ofta att dessa får påbörjas när en viss tidsfrist har passerat efter det att anmälan har getts in, om inte myndigheten bestämmer någonting annat. I de fall ytterligare handläggningstid har behövts har ett sådant besked till verksamheten hittills kunnat ges mer eller mindre informellt. I de fall beskedet har behövt förenas med tillfälliga krav på försiktighetsmått eller förbud mot att påbörja verksamheten har det däremot kommit till uttryck som en del av det beslutet.

Som en följd av en översyn av den svenska implementeringen av det så kallade MKB-direktivet genomfördes den 1 augusti 2025 vissa förändringar inom miljölagstiftningen. En av dessa ändringar är att det numera uttryckligen krävs ett beslut av tillsynsmyndigheten för att förlänga tidsfristen för när en anmälningspliktig verksamhet enligt 9 kap. 6 c § får påbörjas. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att det också behöver införas en ny delegation för förvaltningen att fatta sådana fristående beslut.

Det uttryckliga kravet på beslut finns i nuläget bara i den ändrade 9 kap. 6 c § miljöbalken. Det finns dock fler bestämmelser som ger nämnden möjlighet att besluta om förlängda tidsfrister för anmälningspliktiga verksamheter (t.ex. 38 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd). Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att delegationen inte bara knyts till den ändrade bestämmelsen i miljöbalken utan ges en mer generell utformning. Därigenom hanteras delegationen på ett enhetligt sätt samtidigt som otydligheter undviks kring vilka typer av anmälningsärenden som förvaltningen har givits delegation att fatta beslut om en förlängning av tidsfristen för.

Eftersom ett beslut om att förlänga tidsfristen är ett beslut under handläggning, som inte medför att ärendet är slutligt avgjort, bedömer förvaltningen att det saknas skäl att anmäla beslutet särskilt till nämnden.

Förvaltningen föreslår därför att en ny delegation införs under sektionen "Allmänt" och rubriken "Ärendehandläggning", med följande lydelse:

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Förvaltningens förslag</i>
	<i>Beslut om förlängning av tidsfrist för när en anmälningspliktig verksamhet får påbörjas</i>
	<i>Beslut anmäls inte till nämnden.</i>

--	--

Ny delegationspunkt om kassation och försäljning av lösöre

I förvaltningens *Handledning för inventariedovisning* framgår att befattningshavare som har rätt att fatta beslut om inköp har också rätt att ta beslut om kassering/försäljning av lösöre. Nämndens revisorer har dock påpekat att det inte är tydligt i nämndens delegationsordning vem som får fatta ett sådant beslut eller hur besluten går till och dokumenteras.

Förvaltningen föreslår därför att det tas in en ny punkt i nämndens delegationsordning som tydliggör att förvaltningschefen äger rätt att i enskilda fall fatta beslut om kassation och försäljning av lösöre. De närmare formerna för beslut och dokumentation är dock inte lämpliga att reglera i delegationsordningen utan bör i stället förtydligas i förvaltningens handledning för inventarieregistrering.

En kassation eller försäljning av ett lösöre av stort värde kan vara av stor betydelse för nämndens verksamhet. Förvaltningen anser därför att det finns skäl att begränsa delegationen så att de beslut som är av störst betydelse förbehålls nämnden. Med beaktande av det värdespann som nämndens nuvarande inventarier har, bedömer förvaltningen att denna begränsning bör bestämmas till beslut upp till ett värde av 500 000 kronor. För kassation avser beloppsspärren lösörets bokförda värde, medan det vid försäljning avser försäljningspris exklusive moms. Beloppsspärren gäller vidare för varje enskilt lösöre, om beslutet inte avser en grupp inventarier som naturligt hör samman och därför bör hanteras som en enhet. Beslut om avyttring av lösöre vars värde överstiger beloppsspärren måste därmed fattas av nämnden. I likhet med vad som gäller för beslut om upphandling och inköp föreslår förvaltningen att beslut vars värde understiger 100 000 kronor inte ska behöva anmälas till nämnden.

Delegationen bör införas i sektionen ”Administrativa ärenden” under en ny rubrik med lydelsen ”Kassation och försäljning av inventarier”.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Förvaltningens förslag</i>
	<i>Kassation och försäljning av lösöre</i>
	<i>Beslut om kassation och försäljning av lösöre i enskilda fall upp till 500 000 kr.</i>
	<i>Beslut om kassation och försäljning till ett värde upp till 100 000 kronor behöver inte anmälas till nämnden.</i>

SLUT

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Mikael Nyberg
Avdelningschef

Bilagor

1. Delegationsordning